

گزارش میراث

فصلنامه اطلاع‌رسانی در حوزه نقد و تصحیح متون، نسخه‌شناسی و ایران‌شناسی

دوره سوم، سال پنجم، شماره یکم و دوم، بهار - تابستان ۱۳۹۹ [انتشار: بهار ۱۴۰۱]

سرخس: زبان، ادبیات و خودآگاهی ملی / محمود ایبسلار ● پژوهش درجه اصالت برخی بیت‌ها در پیرایش شاهنامه / جلال خاقلی مطلق ● مهرهای نسخه خطی المشیخه / عبداللین شیخ‌المکملی ● نوبت‌های از زندگی علامه علی‌اکبر دهخدا / مریم میونس ● منقولاتی از چهارمقاله نظامی عروضی در متن فارسی گمنامی در احکام نجوم، نوشته تاج‌الدین اکرم / علی صفی آقانه ● نگاهی به فرهنگ‌های حلبی (بررسی ویژگی‌های زبانی) / میلاد بیگلر ● تصحیحی دیگر از نزهة العاشقین تألیف علی بن محمود بن الحاج / علی کاسلی ● صوفیان و معارضان آنان در جهان ایرانی‌وار / مه‌الدین کوناز ● نقدی بر تصحیح زادالمسافر / مسعود راستی‌پور ● نگاهی به «اشعار پراکنده»ی کلیات زلالی خوانساری / برنوس میوسوی ● رفع چند سوء تفاهم درباره سبغی نیشابوری و تذکر چند نکته درباره چاپ عکسی رسائل العشاق و رسائل المشتاق / مایرون نیگری ● ریشه‌شناسی چه می‌کند؟ (۱۱) / سید احمدرضا قائم‌مقامی ● گزارش از یک انتقال دانشگاهی (مرج کتاب «نهادینه‌های اساطیری در شاهنامه فردوسی» در رساله «نقد اسطوره‌های و کاربرد آن در تحلیل شاهنامه فردوسی») / مهور واحدوست ● ایران در متون و منابع عثمانی (۲۲): چلبی‌زاده عاصم افندی / نصرالله صالحی ● از لایبزیگ تا بابل: مروری بر زندگی و آثار فرانتس هاینریش وایسباخ، پژوهشگر حوزه مطالعات میخی / سهیل دلشاد ● درباره قطعه منسوب به کافی ظفر همدانی / بهروز ایبانی ● یادداشت‌هایی درباره حرف «ض» در زبان فارسی / رضا حدیدی‌زادی

بجای رفتی از چویم به
اگر باز به من گشتی خطا
بچاره را بنده خود را زنده
از که زکران از رخ گسند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۹۰ - ۹۱

فصلنامه اطلاع‌رسانی در حوزه نقد و تصحیح
متون، نسخه‌شناسی و ایران‌شناسی
دوره سوم، سال پنجم، شماره یکم و دوم
بهار - تابستان ۱۳۹۹ [انتشار: بهار ۱۴۰۱]

صاحب امتیاز:

مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب

مدیر مسئول و سردبیر: اکبر ایرانی

معاون سردبیر: مسعود راستی‌پور

مدیر داخلی: یونس تسلیمی پاک

طراح جلد: محمود خانی

چاپ دیجیتال: میراث

نشانی مجله:

تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان دانشگاه و
ابوریحان، ساختمان فروردین (شماره ۱۱۸۲)، طبقه دوم.

شناسه پستی: ۱۳۱۵۶۹۳۵۱۹

تلفن: ۶۶۴۹۰۶۱۲

دورنگار: ۶۶۴۰۶۲۵۸

www.mirasmaktoob.ir
gozaresh@mirasmaktoob.ir

بها: ۶۰۰،۰۰۰ ریال

روی جلد: یکی از نگاره‌های شاهنامه قرچغای
خان، به نستعلیق ممتاز محمدتکین الحسینی، مورخ
۱۰۵۸ق (انگلستان، Windsor Castle، Royal Library
(No. RCIN1005014

تصویر خط بسمله

از نسخه کتابخانه John Rylands

فهرست

سرخرن

زبان، ادبیات و خودآگاهی ملی / محمود امیدسالار ۳-۶

جستار

پژوهش در جبهه اصالت برخی بیت‌ها در پیرایش شاهنامه / جلال خالقی مطلق ۷-۲۹
مهرهای نسخه خطی المشیخه / عمادالدین شیخ‌الحکمایی ۳۰-۳۲
نویافته‌هایی از زندگی علامه علی‌اکبر دهخدا / مریم میرشمسی ۳۳-۵۵
منقولاتی از چهارمقاله نظامی عروضی در متن فارسی گمنامی در احکام نجوم، نوشته تاج‌الدین اکرم /
علی صفری آقلعه ۵۶-۶۳
نگاهی به فرهنگ‌های حلیمی (بررسی ویژگی‌های زبانی) / میلاد بیگلر ۶۴-۷۶
تصحیحی دیگر از زهرا العاشقین تألیف علی بن محمود بن الحاج / علی کاملی ۷۷-۸۷

نقد و بررسی

صوفیان و معارضان آنان در جهان ایرانی وار / مجدالدین کیوانی ۸۸-۱۰۲
نقدی بر تصحیح زاد‌المسافر / مسعود راستی‌پور ۱۰۳-۱۲۹
نگاهی به «اشعار پراکنده»ی کلیات زلالی خوانساری / مرتضی موسوی ۱۳۰-۱۳۵
رفع چند سوء تفاهم درباره سیفی نیشابوری و تذکر چند نکته درباره چاپ عکسی رسائل العشاق و
وسائل المشتاق / همایون شیکری ۱۳۶-۱۴۰

پژوهش‌های وابسته

ریشه‌شناسی چه می‌کند؟ (۱۱) / سید احمد رضا قائم‌مقامی ۱۴۱-۱۴۴
گزارشی از یک انتقال دانشگاهی (مزج کتاب «نهادینه‌های اساطیری در شاهنامه فردوسی» در رساله «نقد اسطوره‌ای و
کاربرد آن در تحلیل شاهنامه فردوسی») / مهوش واحد دوست ۱۴۵-۱۵۶

ایران در متون و منابع عثمانی (۳)

چلبلی‌زاده عاصم افندی / نصرالله صالحی ۱۵۷-۱۵۹

آشنایی با نشرشاهان و متن‌شوهان (۵)

از لایبزیگ تا بابل؛ مروری بر زندگی و آثار فرانتس هاینریش وایسباخ پژوهشگر حوزه مطالعات میخی /
سهیل دلشاد ۱۶۰-۱۶۶

درباره نوشته‌های پیشین

درباره قطعه منسوب به کافی ظفر همدانی / بهروز ایمانی ۱۶۷
یادداشت‌هایی درباره حرف «ض» در زبان فارسی / رضا حیدری‌زادی ۱۶۸-۱۶۹

نصرالله صالحی

زندگی

چلبی زاده، اسماعیل عاصم افندی، شاعر، منشی، وقایع‌نویس، مورخ و شیخ الاسلام در دوره عثمانی است که در حدود ۱۰۹۶ق در استانبول به دنیا آمد. پدرش، کوچوک (کوچک) چلبی محمد افندی (وفات ۱۱۱۸ق)، رئیس الکتاب (رئیس منشیان) دربار سلطان مصطفی دوم بود و اسماعیل را با توجه به نام پدرش، کوچوک چلبی زاده یا چلبی زاده نامیدند (رئیس‌نیا، ذیل مدخل؛ اوزتکین، ذیل مدخل؛ Öztürk, 2015: 161). اسماعیل از کودکی در مدارس شاخص آموزش دید و به مدارج علمی بالایی رسید. در ۱۱۰۸ق از شیخ الاسلام فیض‌الله افندی «اجازت» (اجازه‌نامه) گرفت و ملازم شد. در سال ۱۱۲۰ به‌عنوان مدرّس در مدرسه کنعان‌پاشا به تدریس پرداخت. با احراز شایستگی، در ۱۱۲۵ق موفق به تدریس در مدرسه دین‌داریه و بعد در ۱۱۳۱ق در مدرسه عارفیه مشغول به تدریس شد. در اواخر رمضان ۱۱۳۵ق به‌عنوان جانشین راشد محمد افندی، وقایع‌نویس رسمی دربار سلطان احمد سوم شد. در ۱۱۳۸ به عضویت هیئت علمی که صدراعظم ابراهیم پاشا برای ترجمه اثر ۲۴ جلدی عقدالجمان و تاریخ اهل الزمان تشکیل داده بود، درآمد. در ۱۱۴۲ق به‌عنوان مدرّس مدرسه سلیمانیه منصوب شد. در سال ۱۱۴۳ق با به تخت نشستن محمود اول، از منصب وقایع‌نویسی کنار رفت و مصطفی سامی بیگ به‌جای او تعیین شد. در ۱۱۴۵ق به‌عنوان قاضی ینی‌شهر فنار منصوب شد. در ۱۱۵۲ق قاضی بورسا و در ۱۱۵۷ق قاضی مدینه و در ۱۱۶۱ق قاضی استانبول و در ۱۱۶۹ق قاضی و بعد قاضی عسکر آناتولی شد. در ۱۱۷۲ق

به مقام شیخ‌الاسلامی رسید و یک سال بعد در ۱۱۷۳ق درگذشت (Öztekin, 2020, Madde).

۴۸. تاریخ چلبی زاده افندی

چلبی زاده بعد از انتصاب به منصب وقایع‌نویس رسمی دربار، با مقامات درباری ارتباط مستقیم یافت و با حضور در بیش‌تر مراسم رسمی، از نزدیک در جریان وقایع و رویدادها قرار گرفت. او به‌عنوان جانشین راشد، اقدام به نوشتن تاریخ یا وقایع‌نامه‌ای کرد که در ذیل تاریخ نعیم (د. ۱۱۲۸ق) و تاریخ راشد (د. ۱۱۴۸ق) محسوب می‌شود.^۱ تاریخ چلبی زاده، رویدادهای میان ۸ ذی‌قعدة ۱۱۳۴ تا ۳ محرم ۱۱۴۱ را در بر می‌گیرد. این اثر در ۱۱۵۳ق توسط ابراهیم متفرّقه در ۳۱۶ صفحه،^۲ و در ۱۲۸۲ق در ۶۵۲ صفحه تجدید چاپ شده‌است.

تاریخ چلبی زاده برای دوره لاله منبع مهم و دست‌اولی محسوب می‌شود، زیرا نویسنده از شرکت‌کنندگان در مجالسی به‌نام «صحبت‌های لاله» بود (رئیس‌نیا، ذیل مدخل). همچنین وی به‌علت دسترسی به اخبار و اسناد دولتی توانست بسیاری از رویدادهای محدوده زمانی ۱۱۳۵ تا ۱۱۴۱ق را در وقایع‌نامه خود ثبت و ضبط کند. تاریخ چلبی زاده برای تاریخ ایران سال‌های بعد از فروپاشی صفویان نیز منبع دست‌اول و مهمی به‌شمار می‌آید.^۳ در این اثر، سال‌های پرآشوب و جنگ‌های پیاپی در فاصله زمانی ۱۱۳۵ تا ۱۱۴۱ق به‌خوبی

۱. درباره تاریخ نعیم و راشد، نک. منابع.

۲. در مقاله حاضر از این چاپ استفاده شده‌است. این چاپ توسط دانشگاه مکیل بازنشر شده‌است.

۳. درباره اوضاع این دوره به روایت منابع عثمانی، نک. تاریخچه نوریس.

بازتاب یافته است. برخی گزارش‌های نویسندگان درباره وقایع ایران از این قرار است: لشکرکشی قوای عثمانی در جبهه‌های مختلف به قلمرو ایران؛ رویدادهای داخلی ایران؛ مرگ محمود افغان و بر تخت نشست اشرف افغان؛ رفت و آمد ایلچیان دو طرف؛ متن فتاوی مفتیان عثمانی بر ضد صفویان و ترغیب به اشغال ایران؛ متن عهدنامه روسیه و عثمانی برای تقسیم ایران؛ متن عهدنامه اشرف افغان با دولت عثمانی و انتصاب مأموران عثمانی در شهرهای مفتوحه ایران؛ بناء ضربخانه در تبریز؛ منع خرید و فروش اسرای عجم و ...

فهرست مطالب مربوط به ایران

ذیحجه ۱۱۳۴: اتمام وقایع تاریخ راشد در سال ۱۱۳۴، در سه صفحه.

وقایع ۱۱۳۵: متابعت اهل شروان و توجیه ایالت مرقومه به حاجی داودخان (۶)؛ ذکر مستخر شدن قلعه تغلیس و گوری (۱۲)؛ سبب ظهور سفیر ایران و تعیین سپهسالاران (۱۶).

وقایع ۱۱۳۶: آمدن ایلچی برخوردارخان از جانب شهزاده طهماسب و توقیف وی در ارزن‌الروم (۱۸)؛ آمدن مرتضی قولی بیگ از جانب اعتمادالدوله شهزاده طهماسب (۱۹)؛ رفتن سرعسکر ابراهیم‌پاشا به شهر گنجه و عودت او (۱۹)؛ فتح دیار کرمانشاهان (۲۰)؛ اطاعت اهالی سلماس و کردقزان و قره باغ و انزل (۳۰)؛ مکالمه مرخصان دولت علیه با کتخدای باب مسقو برای ممالک عجم و مشاوره کلیه در حضور همایون و اندفاع غائله سفر مسقو و تحریر عهدنامه از طرفین (۳۴)؛ صورت عهدنامه همایون (۳۹).

وقایع ۱۱۳۷: صلب ارمنی عجم در پیشگاه خان وزیر (۴۴)؛ فتح و تسخیر دیار همدان (۴۵)؛ ذکر بعض فتوحات در حوالی همدان (۴۹)؛ فتح و تسخیر قلعه روان و شهر اردوباد و نخجوان (۵۰)؛ فتح نهاوند و اولوکرد (۵۶)؛ رفتن کوپربلی‌زاده عبدالله‌پاشا به شهر تبریز و عودت کردن وی به مشتای طسوج (۵۷)؛ وفات فریدون‌پاشا و توجیه بعض مناصب ایران (۵۸)؛ توجیه ایالت همدان به قره مصطفی‌پاشا و شهر زور با دفتر عثمان‌پاشا (۶۲)؛ توجیه لواء درگزین به میرمحمود سرابی (۶۲)؛ ذکر فتح زنوز و شهر مرند (۶۵)؛ تعیین قلغای سلطان به جانب تبریز و همدان و نورالدین سلطان به طرف گنجه و شروان (۷۲)؛ مقتولی محمودخان افغان و جانشینی اشرف خان در اصفهان (۷۳).

وقایع ۱۱۳۸: فتح و تسخیر لوری و گنجه (۷۳)؛ اسکان اهالی بعض نواحی روان (ایروان) در اوطان قدیمه ایشان (۷۶)؛ صدور فرمان برای منع سبی و استرقاق (بنده گرفتن) اطفال و نسوان اهالی ایران (۷۶)؛ ضبط و تسخیر ملک لرستان (۷۶)؛ بناء ضربخانه در تبریز و مأمور شدن یشللی‌زاده دفتردار و محرر تبریز به نظارت ضربخانه (۷۷)؛ مأمور شدن زعما و ارباب تیمار قلم دریا و منسوخات به محافظه تبریز (۷۷)؛ مستخر شدن مراغه و توجیه لواء مراغه و مکرری و صاوق بلاق با عبدالعزیزپاشا (۸۱)؛ ضبط و تسخیر دیار ارومی (۸۲)؛ ارجاع لطیف میرزا به جانب سرعسکر همدان (۸۲)؛ ارسال نمونه زر و تنظیم احوال سکه همایون در بلاد ایران (۸۳)؛ مستخر شدن قره‌طاغ و اردبیل و توجیه لواء اردبیل به کتخدای عبدالله‌پاشا محمدآغا (۸۳)؛ اطاعت خان مغان صفی قلی خان (۸۵)؛ ابقای سپهسالاری سرعسکران ایران (۸۵)؛ آمدن عبدالعزیز سلطان از جانب اشرف خان و اعاده وی به طرف اصفهان (۸۷)؛ ذکر ترجمه تاریخ عینی و حبیب‌السیر (۹۰)؛ ضیافت نوروزیه آغای یکیچریان به حضرت صدر عالی (۹۱)؛ مأمور شدن درویش محمدآغا برای قطع حدود جانب شروان (۹۵)؛ محاربه عبدالرحمن‌پاشا با عشایر شاهسون و شقاقی و قتل متعینان روافض اردبیل (۹۶)؛ مأمور شدن روزنامچی مصطفی افندی به جانب تبریز برای مکالمه با مرخص (وکیل/ مأمور) شهزاده طهماسب (۹۸)؛ عودت سرعسکر همدان احمدپاشا به جانب بغداد و پریشان کردن جمعیت اشقیای عربان (۹۸)؛ سرعسکر شدن وزیر علی‌پاشا در جانب تبریز به جای وزیر عبدالله‌پاشا (۱۰۲).

وقایع ۱۱۳۹: رفتن سرعسکر گنجه حاجی مصطفی‌پاشا به شماخی و عودت وی بعد از تمام نظام شروان و شکست دادن وی با ارامنه صغناق (۱۰۶)؛ توجیه خلخال به محمدقلی خان با میرمیرانی و لوای خوی با سلیمان آغا به میرمیرانی (۱۰۸)؛ وفات مصطفی افندی روزنامه‌چیه بزرگ (۱۱۳)؛ مقتول شدن عبدالعزیزپاشا والی مراغه به دست فرخ پاشا (۱۱۳)؛ ظهور شاه قلی خان و اندفاع فتنه آن ملحد بی‌ایمان (۱۱۴)؛ ضیافت نوروزیه آغای یکیچریان به حضرت صدر عالی (۱۱۵)؛ مأمور شدن کتخدای بوابان شهریاری به نزد سپهسالار جانب اصفهان (۱۱۹)؛ ظهور صنعت طبع و تمثیل کتب ادبیه و حکمیه در دیار روم (۱۱۹)؛ ورود بعض اخبار نشاطانگیز از طرف سپهسالار تبریز (۱۲۰)؛ رفتن

عبیدالله افندی به قضاء اردو به جانب همدان (۱۲۲).

وقایع ۱۱۴۰: شکست یافتن شاهسون و بعضی ایلات در حوالی اردبیل و دشت مغان (۱۲۴)؛ انعقاد صلح با اشرف‌شاه افغان (۱۲۷)؛ تمام شدن تهدید جانب گنجه و شروان و مأذون شدن درویش محمدآغا به عودت (۱۳۶)؛ عزل خان شروان، حاجی داود خان و نصب سرخای خان (۱۳۹)؛ توجیه ایالت تبریز با وزارت به یوسف پاشا و نقل وزیر علی پاشا به ایالت شهرزور؛ اطاعت اهالی مملکت هویزه (۱۴۴)؛ توجیه ایالت کرمانشاهان با بچوی حسن بیک به میرمیرانی (۱۴۴).

وقایع ۱۱۴۱: محاصره کردن عبدالرزاق اردبیل را و شکست خوردن وی به اسمعیل قلندر و انهزام کاظم سلطان در پیش قلعه جوسین (۱۴۸)؛ ایلچی شدن راشد محمد افندی به جانب اصفهان (۱۴۹)؛ منع فروختن و آوردن کبار اسرای عجم به آستانه سعادت (۱۵۲)؛ شکست خوردن جمعیت شاهسون از دست سرخای خان و ابراهیم پاشا (۱۵۳)؛ آمدن ایلچی اشرف شاه به درگاه حضرت پادشاه عالم پناه (۱۵۶).

منصوری در فصلی از اثر خود با عنوان «زوال دولت صفویه و حمله عثمانیان به آذربایجان» از تاریخ چلبی‌زاده استفاده زیادی کرده است. وی متن فتوای شیخ الاسلام عبدالله افندی را آورده است، مبنی بر این که: «روافض عجم به ظاهر ادعای اسلام می‌کنند، آنان مرتد هستند و از ارباب کفر به شمار می‌روند. بنابراین، جنگ با قزلباش در حکم جهاد با مشرکین و حفظ ناموس دین بوده، غارت اموال و اسارت زنانشان حلال شرعی می‌باشد (منصوری، ۱۳۹۷: ۱۳۴). درباره تصرف خوی می‌نویسد: «عساکر با کندن راههای زیرزمینی بر قسمتی از شهر خوی استیلا یافته قریب به ۴۰۰۰ نفر قزلباش جان باختند، ولی اهالی خوی در مذهب باطل خود ثابت قدم مانده به محاربه و مقاتله کمر بستند... قوای بی حد و حصر آل عثمان شبانه روز با اجرای عملیات نظامی مختلف و متعدد، ضربات کوبنده وارد آورده، سرانجام پس از ۵۷ روز محاصره و محاربه شدید، روز ۱۸ شعبان ۱۱۳۶ آن بلده متین مفتوح شد. شهبازخان و میرزا جلال با ۳۰۰۰ قزلباش قتل عام و اموال و اهل عیالشان اخذ و اسیر گردیدند. روز دیگر در شهر نماز برگزار شد و خطبه بنام سلطان خواندند» (همان: ۱۳۵).

از چلبی‌زاده به جز تاریخ، آثار دیگری باقی مانده است. از جمله دیوان اشعار او که دارای چند غزل و رباعی فارسی

است. به علت تأثیر نیکویی که مرتضی قلی خان سعدلو، فرستاده شاه سلطان حسین صفوی، در سفر به اسلامبول در ۱۱۳۴، بر صدر اعظم عثمانی گذاشت، چلبی‌زاده بر بعضی از شعرهای فارسی و ترکی وی نظیره‌هایی ساخت. چلبی‌زاده از منشیان چیره‌دست روزگار خود بود، لطف‌الله افندی از وابستگی‌اش، ۲۳۴ قطعه از نوشته‌های او را گرد آورده که با عنوان منشآت در ۱۲۶۸ در استانبول به چاپ رسیده است.

۴۹. عجائب‌الطایف

چلبی‌زاده علاوه بر زبان ترکی، به زبان فارسی و عربی نیز تسلط داشت. او برخی از آثار عربی و فارسی را به ترکی ترجمه کرد. از جمله تاریخ نوادر چین و ماچین که به زبان فارسی بود، همچنین سفارتنامه خطای (مربوط به آسیای میانه و چین)، نوشته خواجه غیاث‌الدین نقاش، از هنرمندان دوره تیموری را به دستور داماد ابراهیم پاشا در ۱۱۴۰ با عنوان عجائب‌اللطایف از فارسی به ترکی ترجمه کرد (رئیس‌نیا، ذیل مدخل).

منابع

- تاریخ‌نگاری و مورخان عثمانی (۱۳۹۱). ترجمه نصرالله صالحی. تهران: پژوهشکده تاریخ اسلام.
- رئیس‌نیا، رحیم (۱۳۹۳). «چلبی‌زاده، اسماعیل عاصم افندی». دانشنامه جهان اسلام، ج ۱۲.
- صالحی، نصرالله (۱۳۹۷). «ایران در متون و منابع عثمانی (۱۹) آثار راشد محمد افندی»، گزارش میراث، ش ۸۲-۸۳.
- صالحی، نصرالله (۱۳۹۸). «ایران در متون و منابع عثمانی (۲۱) آثار نعیما مصطفی افندی»، گزارش میراث، ش ۸۷-۸۶.
- عاصم افندی کوچک چلبی‌زاده. تاریخ چلبی‌زاده. چاپ ابراهیم متفرقه. قسطنطنیه ۱۱۵۳ قمری (بازنشر کتابخانه دانشگاه مگ‌گیل کانادا).
- عبدالرزاق نوری افندی (۱۳۹۸). تاریخچه نوری (گزارش جنگ‌های ایران و عثمانی در ایران)، تصحیح و مقدمه: حسین آک‌کایا. ترجمه از ترکی عثمانی و ...، نصرالله صالحی و صفیه خدیو. انتشارات طهوری، تهران.
- منصور، فیروز (۱۳۹۷). مطالعاتی درباره تاریخ، زبان و فرهنگ آذربایجان. موسسه مطالعات تاریخ معاصر، تهران.
- Öztürk, Necdet (2015); *İmparatorluk Tarihinin kalemleri Muhafızları Osmanlı Tarihçileri*, İstanbul.
- TDVIA, s.v. "Âsim Efendi, Çelebi-zade" (by Abdülkadir Özcan), Vol. 3, 477-478.
- TEİS, s.v. "Çelebi-zade Âsim, İsmâ'il" (by Özge Öztekin).

Table of Contents

Editorial

Language, Literature, and National Self-Consciousness / Mahmoud OMIDSALAR 3-6

Articles

Investigating the Authority of a Number of Couplets in the Editing of the *Shāhnāme* / Djalal KHALEGI-MOTLAGH 7-29

Seals of the *Al-mašīḫah*'s Manuscript / Emadoddin SHEYKHOLHOKAMAEI 30-32

New Findings on the Life of 'Allāmeḥ 'Ali Akbar Dehkhodā / Maryam MIRSHAMSI 33-55

Excerpts from Nizāmī-yi 'Arūzī's *Chahār Maqāleh* ("Four Treatises") in an Unknown Text on Judicial Astrology,
Written by Tāj al-dīn-i Akram / Ali SAFARI AQ-QALEH 56-63

A Look at Ḥalīmī's Dictionaries (A Study on Linguistic Features) / Milad BIGDELOU 64-76

Another Edition of *Nuzhat al-'Āsighīn* Written by 'Alī ibn-i Mahmūd ibn al-Ḥāj / Ali KAMELI 77-87

Reviews and Critiques

Sufis and Their Opponents in the Persianate World / Majdoddin KEYVANI 88-102

A Review of the Edition of *Zād al-Musāfir* / Masoud RASTIPOUR 103-129

A Look at the "Fragmented Poems" in *Zulālī-yi Xānsārī's Collection of Poems* / Mortaza MOUSAVI 130-135

Clearing up Some Misunderstandings about Seyfī-yi Niyšābūrī and Making a Few Comments on the Facsimile
Edition of *Rasā'il al-'Uššāq wa Wasā'il al-Muštāq* / Homayoun SHEKARI 136-140

Essays on Research

What Does an Etymologist Do? (11) / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI 141-144

A Report on an Academic Plagiarism (Incorporation of the *Mythological Infrastructures in Shāhnāme* of Ferdowsi into *Mythological Criticism, and Its Application in the Analysis of Ferdowsi's Shāhnāme* [Doctoral Dissertation, Ferdowsi University of Mashhad]) /
Mahvash VAHEDDOUST 145-156

Iran in Ottoman Texts and Sources (22)

Çalabizādah 'Āšem Efendī / Nasrollah SALEHI 157-159

Introducing Codicologists and Textual Scholars (5)

From Leipzig to Babylon; A Review of the Life and Works of Franz Heinrich Weissbach, a Scholar in Cuneiform
Studies / Soheil DELSHAD 160-166

On the Previous Articles

On a Piece of a Poem Ascribed to Kāfī-i Zafar-i Hamadānī / Behrouz IMANI 167

Notes on the Letter [Ž] in the Persian Language / Reza HEYRARIZADI 168-169